# Stressincontinentie bij postmenopauzale vrouwen: screening in de huisartsenpraktijk

**Haio:** CLAUS Carmen , KUL
**Promotor:** AERTGEERTS Bert , KUL
**Praktijkopleider:** VANDEKERCKHOVE Hendrik

**Context:** Urinaire incontinentie is een belangrijk probleem: één derde van alle vrouwen krijgt er op een bepaald moment in haar leven mee te maken. Toch zoekt slechts een minderheid van de vrouwen met urinaire incontinentie hulp. Dit komt enerzijds doordat er nog steeds een taboe op dit onderwerp rust en anderzijds doordat veel vrouwen hun aandoening als een normaal gevolg van kinderen baren en verouderen zien en ermee leren leven. De prevalentie van urinaire incontinentie neemt toe met de leeftijd en daarom kan men verwachten dat deze aandoening in de toekomst een steeds groter probleem zal worden. Naar urinaire incontinentie screenen en vrouwen die niet uit zichzelf hulp zoeken actief aanmoedigen om diagnostiek en behandeling te ondergaan, zou tot een afname van de ernst van de klachten en het aantal episodes met urineverlies leiden. Aangezien urinaire incontinentie voldoet aan de meeste criteria van Wilson en Jungner, is een screening ernaar zeker te rechtvaardigen.

**Onderzoeksvraag:** Aan welke voorwaarden moet een screeningsinstrument voor urinaire incontinentie voldoen opdat het bruikbaar zou zijn in de huisartsenpraktijk? Is het uitvoeren van een screening naar deze aandoening haalbaar en aanvaardbaar voor huisartsen én patiënten?

**Methode:** Een vragenlijst bestaande uit vijf vragen met telkens twee of drie vaste antwoordmogelijkheden werd als screeningsinstrument gebruikt. Zes artsen, onder wie vier huisartsen en twee HAIO's, bevroegen gedurende drie maanden elke vrouw ouder dan 55 jaar die op consultatie kwam, ongeacht de initiële aanmeldingsklacht. Vrouwen met incontinentieklachten kregen een folder met informatie omtrent hun aandoening mee. Na afloop van deze screeningsperiode werd de mening van de betrokken huisartsen bevraagd.

**Resultaten:** In totaal werden gedurende deze drie maanden durende screeningsperiode 117 vrouwen van 55 jaar en ouder bevraagd. Twee derde (66,7%) van de bevraagde vrouwen bleek een vorm van urinaire incontinentie te hebben. Iets minder dan de helft van deze vrouwen met incontinentieklachten zei dagelijks last te hebben en iets minder dan een vijfde van hen zei bepaalde activiteiten niet meer te durven of kunnen uitoefenen als gevolg van hun angst voor het optreden van een urinelek. Slechts één patiënt vond het niet aanvaardbaar dat de huisarts zonder aanleiding van haar kant naar de aanwezigheid van incontinentieklachten vroeg. Alle huisartsen vonden het haalbaar om dit screeningsinstrument in de toekomst te blijven gebruiken.

**Conclusie:** De screening naar urinaire incontinentie bij postmenopauzale vrouwen leverde een verrassend hoge prevalentie op. Hoewel verder onderzoek vereist is, kan met enige voorzichtigheid gesteld worden dat deze aandoening misschien een nog groter probleem vormt dan vooraf gedacht. Een proactieve houding van de huisarts ten opzichte van deze aandoening is daarom zeer belangrijk.